

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету»**

СИЛАБУС

Дисципліна

ЗПО 1.1.1. Історія та культура України
для здобувачів освіти спеціальності 035 Філологія

Освітній ступінь «Молодший бакалавр»

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

1. Короткий опис дисципліни та контактна інформація викладача

Назва курсу	Історія та культура України
Назва спеціальності	035 Філологія
Назва освітньої програми	«Українська мова та література»
Статус дисципліни	обов'язкова
Семестр вивчення	I, 2022-2023 н.р.
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120 год.
Лекційні заняття	32 год.
Практичні / семінарські заняття	20 год.
Самостійна та індивідуальна робота	68 год.
Форма підсумкового контролю	екзамен
Викладач	Кушнір Іван Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, викладач суспільних дисциплін, «спеціаліст вищої категорії», «викладач – методист».
E-mail	gpk@msu.edu.ua
Консультації	Очні / Он-лайн (за потреби)

Компетентності та результати навчання

Компетентності:

Інтегральна: **ІК 1.** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність проведення наукових досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні особливості української мови, описувати соціолінгвальну ситуацію, формувати культуру саморозвитку.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури: від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

Результати навчання:

РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати, застосовувати принцип науковості при викладі загальнонових фактів.

РН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти, проектувати, формувати власну траєкторію саморозвитку та самовдосконалення.

РН 4. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, аналізувати, оцінювати, прогнозувати соціальні, правові, культурні, економічні, політичні та інші події, явища.

2. Тематичний план дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СТАРОДАВНЮ ДОБУ, СЕРЕДНІ ВІКИ ТА ПЕРІОД НОВОГО ЧАСУ

Вступ.

Тема 1. Перші форми державності на території України у стародавню добу.

Тема 2. Ранньофеодальна держава - Київська Русь. Галицько-Волинська держава.

Тема 3. Українські землі у складі Литви та Польщі (друга пол. XIV- перша пол. XVII ст.).

Тема 4. Українське козацтво, його роль у процесах державотворення (XV-XVII ст.).

Тема 5. Державне відродження України. Національно-визвольна війна. Козацько-гетьманська держава (сер. XVII – кін. XVIII ст.).

Тема 6. Ліквідація козацької державності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

МОДЕРНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ

Тема 7. Україна у складі Російської та Австрійської імперій (кін. XVIII – поч. XX ст.).

Тема 8. Національно-визвольний рух в Україні у др. пол. XIX – на поч. XX ст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Тема 9. Україна на початку XX ст. Українська революція: доба Центральної Ради (1917-1921 рр.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

РАДЯНСЬКА МОДЕРНІЗАЦІЯ В УРСР

Тема 10. Україна в умовах утвердження тоталітарного режиму: соціально-економічні, суспільно-політичні та культурні процеси.

Тема 11. Західноукраїнські землі між двома світовими війнами.

Тема 12. Україна напередодні та в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5.

УРСР В РОКИ ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ТА СУЧАСНА ДОБА В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Тема 13. Суспільно-політичне життя України др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х рр. XX ст.

Тема 14. «Перебудова» і розпад СРСР. Україна на шляху до незалежності.

Тема 15. Україна наприкінці XX – на початку XXI ст.

3. Навчальні ресурси

Навчальні ресурси розміщені за посиланням

<http://moodle-gpk.msu.edu.ua:3002/course/view.php?id=72>

4. Перелік обов'язкових та вибіркових завдань, кінцеві терміни підготовки, схема їх оцінювання

1. Аудиторна робота – усні відповіді та письмові роботи за темою заняття (не менше 5 оцінок протягом семестру).

Оцінювання кожного виду аудиторної роботи проводиться за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») з використанням таких методів контролю: індивідуальне опитування (усне, письмове); фронтальне опитування; тестовий контроль; бліц-опитування; термінологічний диктант; спостереження за роботою студентів при розв'язуванні педагогічних задач, участі в інтерактивних вправах, дискусіях; перевірка творчих робіт тощо.

Критеріями оцінки є:

1) для усних відповідей – повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

2) для виконання письмових завдань – повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Відповідь оцінюється наступним чином:

Оцінка **«відмінно»** ставиться, якщо здобувач вільно володіє матеріалом, дає повну, чітку відповідь на питання, опанував базову й додаткову літературу з теми, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«добре»** ставиться, якщо здобувач володіє матеріалом на достатньому рівні, дає повну відповідь, але припускається деяких неточностей у вживанні професійної лексики, частково демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, якщо здобувач не дає конкретну відповідь, відхиляється від суті питання, відповідає на поставлені запитання з помилками, відчуває труднощі при встановленні зв'язку між питанням та його практичним застосуванням.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться, якщо здобувач не засвоїв матеріал, не дає конкретної відповіді на питання, не наводить прикладів, не ознайомлений базовою та додатковою літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання.

Оцінювання тестових завдань:

«Відмінно» – 80%–100% правильних відповідей.

«Добре» – 60%–70% правильних відповідей.

«Задовільно» – 40%–50% правильних відповідей.

«Незадовільно» – 40% правильних відповідей.

2. Модульний контроль – проводиться у формі письмової контрольної роботи, як правило, на останньому практичному занятті.

Під час написання контрольної роботи здобувач отримує індивідуальний варіант, що складається з теоретичних питань та тестових завдань. Критерії оцінювання:

«Відмінно» – заслуговує здобувач, який виявив всебічні і глибокі знання пройденого матеріалу, засвоїв базову і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, вірні відповіді на всі питання, передбачені варіантом контрольної роботи; демонструє знання і розуміння основних категорій і понять дисципліни; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки.

«Добре» – заслуговує здобувач, що виявив повне знання програмового матеріалу; засвоїв базову та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, наведенні прикладів.

«Задовільно» – заслуговує здобувач, що дає поверхові, неточні відповіді на питання, припускається помилок у наведенні прикладів, слабо володіє професійною термінологією, не

зовсім розуміє сутність основних категорій.

«Незадовільно» – здобувач дає неправильні відповіді на всі запитання, передбачені варіантом контрольної роботи, не знайомий з базовою літературою; не розуміє сутності основних категорій.

Вибіркові завдання можуть виконуватись здобувачем із власної ініціативи з метою покращення поточної успішності.

3. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача оцінюється наступним чином: під час складання іспиту з дисципліни «Історія та культура України» кожен здобувач вищої освіти отримує індивідуальний білет, що складається з теоретичної частини, що містить два теоретичні питання і практичну частину. Форма проведення: усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти при складанні екзамену

Відповіді здобувачів вищої освіти оцінюються за двома розділами:

- перший – це відповідь на два теоретичні питання;
- другий – оцінювання рівня виконання практичної частини.

Кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача вищої освіти або відповідь здобувача вищої освіти не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен. При оцінюванні знань здобувачів вищої освіти денної форми навчання, підсумкова оцінка відповідей на білет множиться на середньо ваговий коефіцієнт – 0,4, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи здобувача вищої освіти за аудиторну роботу, контрольний захід та індивідуальну роботу, отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету. Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача вищої освіти.

Відповідь на теоретичні питання оцінюється наступним чином:

5 - «Відмінно» — заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом; демонструє знання і розуміння основних граматичних структур; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки; формулюючи думку правильно використовує терміни з дисципліни, дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

4 - «Добре» — заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки під час наведення прикладів; дає правильні відповіді на додаткові запитання.

3 - «Задовільно» — заслуговує здобувач вищої освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, на додаткові запитання, дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, припускається помилок у наведенні прикладів. Здобувач вищої освіти слабо володіє термінологією, використовує обмежений запас лексики, допускаючи помилки, які утруднюють розуміння тексту.

2 - «Незадовільно» — коли здобувач вищої освіти дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені екзаменаційним білетом, у наведенні прикладів і не може їх

виправити, не знайомий з основною літературою; здобувач вищої освіти вміє писати прості непоширені речення відповідно до комунікативної задачі, проте зміст повідомлення недостатній за обсягом для розкриття теми та допускає значні орфографічні помилки; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання.

РОЗПОДІЛ ВАГОВИХ КОЕФІЦІЄНТІВ ОЦІНЮВАННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Історія та культура України»

АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН
ЗМ1 – ЗМ5		
Лекційні, семінарські (практичні), лабораторні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування тощо)	
T1, T2, T3, ...T15	T1-T15	
Середнєарифметичне оцінок за національною шкалою	Оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
k1= 0,4	k2= 0,2	k3=0,4

5. Література
Базова

1. Абрамович С. Д. Світова та українська культура: навч. посіб. для студ. / С.Д. Абрамович, М.Ю. Чікарьова – Львів: Світ, 2004. – 344 с.
2. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. / О.Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2006. – 688 с. (Альма-матер).
3. Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник / В.Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев. – К.: Наукова думка, 1995. – 688 с.
4. Горелов М.Є. Держава і цивілізація в історії України. / М.Є. Горелов, О.П. Моця, О. О. Рафальський; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. імені І. Ф. Кураса, Ін-т археології. – К.: ЕКО-ПРОДАКШН, 2009. – 879 с.
5. Греченко В. А. Історія світової та української культури: підруч. для студ. ВНЗ / В.А. Греченко, І.В. Чорний, В.А. Кушнерук, В.А. Режко. К.: Літера ЛТД, 2002. – 464 с
6. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ–ХХ ст. / Я.Грицак. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.
7. Гусев В. І. Історія України: навч. посіб. / В. І. Гусев, Ю.О. Калінцев, С.В. Кульчицький. – К.: Вища школа, 2003. – 431 с.
8. Дещинський І. Є. Історія України та її державності: навч. посіб. для студ. і виклад. ВНЗ. Вид. 3-тє, перероб. і допов. / І.Є. Дещинський, І.О. Гаврилів, Р.Д. Зінкевич та ін. Львів: Бескид Біт, 2007. – 368 с.
9. Жуковський А. Нарис історії України / А. Жуковський, О. Субтельний. – Львів, 1992. – 230 с.
10. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002 – 480 с. (Альма-матер).
11. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. – К.: Альтернативи, 2002. – 471с.
12. Історія України: навч.-метод. посіб. для семінар. занять / В.М. Литвин, А.Г. Слісаренко, В.Ф. Колесник [та ін.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 460 с.
13. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / уклад., комент. В. Ю. Короля – К., 2002. – 448 с. (Альма-матер).
14. Історія української та зарубіжної культури: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Вид. 3-тє, стереотипне / за ред. Клапчука С.М., Остафійчука В.Ф. Київ: Знання, 2001. – 326 с.
15. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. Касьянов. – К.: Наш

час, 2008. – 432 с.

16. Король В. Історія України: навч. посібник / В. Король. – 2-ге вид., доп. – К.: В.Ц.: «Академія», 2008. – 496 с. (Альма-матер)

17. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1992. – 520 с. («Пам'ятки історичної думки України»).

18. Новий довідник: Історія України / упоряд. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – 2-ге вид. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2006. – 736 с.

19. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422 с.

20. Панченко П. П. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: навч. посіб. / П.П. Панченко, Н.П. Барановська, С.С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. А.Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.

21. Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. Пасічник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 735 с.

22. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спеціальностей ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с.

23. Савченко Н. Історія України: модульний курс: навч. посіб. / Н. Савченко, М. Подольський. – К., 2006. – 544 с.

24. Світлична В. Історія України: навч. посіб. / В. Світлична – 4-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.

26. Українська культура: історія і сучасність: навч. посіб. для студ. ВНЗ / За ред. Черепанової С. О. – Львів: Світ, 1994. – 456 с.

27. Українська та зарубіжна культура: навч. посіб. для студ. ВНЗ. / за ред. Дешицького Л. Є. – вид. 4-е, перероб. і доп. – Львів: Бескид Біт, 2005. – 304 с.

28. Юрій М. Ф. Історія України: навч. посіб. для студ. ВНЗ / М.Ф. Юрій – К.: Кондор, – 2004. – 250 с.

29. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.

Допоміжна:

1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні / В. Б. Антонович. – К.: Дніпро, 1991. – 238 с.

2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953: суспільно політичний та правовий аналіз: у 2 кн. – К., 1994. – Кн. 1. – 432 с.; Кн. 2. – 688 с.

3. Брайчевський М. Конспект з історії України / М. Брайчевський. – К.: Знання, 1991. – 204 с.

4. Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: Короткі біогр. нариси. Історичні та худож. портрети / В. І. Гусев, В. П. Дрожжин [та ін.]. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.

5. Голод 1921–1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів – К.: Наукова думка, 1993. – 240 с.

6. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документи і матеріали / упор. Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Вид. дім. «Києво- Могиллянська академія», 2007. – 1128 с.

7. Даниленко В., Сталінізм на Україні (20–30-ті роки) / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.

8. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Факт, 2003. – 496 с. (Бібліотека газети «День»).

9. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. Іванченко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 624 с.

10. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / редкол. В.М.Литвин [та ін.]; ред. Л.О.Біда. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.

11. Історія України в особах: Литовсько-Польська доба / О. Дзюба, М. Довбищенко,

О. Русина [та ін.]. – К.: Україна, 1997. – 272 с.

12. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за заг. ред. А.П. Коцура, Н.В. Терес. – Київ-Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 1100 с.

13. Кудряченко А. І. Політична історія України ХХ століття: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Г. І. Калінічева, А. А. Костира. – К.: МАУП, 2006. – 696 с.

14. Організація українських націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / НАН України; Ін-т історії України; С.В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005. – 496 с.

15. Петровський В.В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В.В. Петровський, Л.О. Радченко, В.І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2007. – 592 с.

16. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918 / О. Полянський. – Тернопіль: Джура, 1998. – 52 с.

17. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939 рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.

18. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 604 с.

Інформаційні ресурси:

1. Грушевський М. Історія України-Руси в десяти томах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/hrushrus/iur.htm>

2. Ізборник. Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.izbornyk.org.ua

3. Інститут історії Національної Академії наук України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.history.org.ua

4. Історія українського козацтва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.cossackdom.com

5. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua

6. Український інститут національної пам'яті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.memory.gov.ua

6. Політика викладача

Для успішного проходження курсу «Історія та культура України» та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу кожної теми, при цьому звертається увага на розуміння підходів і принципів, а не на запам'ятовування визначень, особливий акцент ставиться на формування професійної компетентності.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія та культура України» потребує підготовки здобувачів освіти до різних видів аудиторної роботи. Кожне заняття передбачає попередню самостійну підготовку здобувачів вищої освіти до нього, відповідно до теми і питань до обговорення, а також завдань для самостійної та індивідуальної роботи. Під час підготовки до занять майбутнім фахівцям варто опрацювати не тільки конспект лекцій, але й додаткову літературу для більш ґрунтовного оволодіння теорією питання. Студент повинен вільно оперувати фактами і хронологічним матеріалом; використовувати історичний спосіб мислення; працювати з джерелами; об'єктивно оцінювати місце і роль окремих осіб, історичних подій в контексті загальноцивілізаційному та конкретному історичному контексті; співставляти різні точки зору та обґрунтовувати свою власну; творчо застосовувати історичну методологію при аналізі актуальних проблем сьогодення у розв'язанні завдань професійної діяльності.

В процесі вивчення дисципліни студент повинен володіти та керуватися базовими історичними категоріями та концепціями, які описують фундаментальну природу історичного процесу; вміти визначати головні етапи розвитку історичної думки та її основні досягнення; визначати базові історичні методи; використовувати історичну спадщину для формування основ світогляду

В результаті вивчення дисципліни ключовими засадами повинно бути: здатність до

усвідомлення базових засад соціального буття, закономірностей історичного процесу; визначати соціально-культурні цінності та норми, створені в процесі розвитку суспільства; застосовувати знання та вміння щодо специфіки логічного мислення та наукового пізнання у процесі професійного вдосконалення; творчо та креативно мислити; критично оцінювати якість інформації.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі, тощо.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття.

Для вивчення теми та правильного виконання завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до теми (заняття), зазначені у конспекті лекцій з курсу.

На практичних заняттях присутність здобувачів вищої освіти є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Це ж стосується й студентів, які не виконали завдання або показали відсутність знань з основних питань теми. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.